

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

مسئول انفجار مواد ناریه

گروه شغلی

ساختمان

کد ملی آموزش شغل

۷	۵	۴	۲	۲	۰	۲	۹	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

۷-۱۱/۵۵/۱/۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۸۸/۱/۱

تعریف مفاهیم سطوح یادگیری

آشنایی: به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی/شناسایی: به مفهوم داشتن اطلاعات کامل/اصول: به مفهوم مبانی مطالب نظری/توانایی: به مفهوم قدرت انجام کار

مشخصات عمومی شغل (براساس کاربرد صفر)

مسئول مواد ناریه کسی است که علاوه بر داشتن مهارت کارگر مواد ناریه از عهده درخواست پیگیری اخذ مجوزهای لازم از مسئولین ذیربط جهت دریافت مواد منفجره - آماده سازی محیط و ابزار مواد ناریه - تعیین مقدار استفاده از مواد ناریه و نیروی انسانی مورد نیاز - نظارت بر رعایت موارد ایمنی کار با مواد منفجره - نظارت بر کارکردن با انواع مختلف مواد ناریه - بازدید و نظارت بر محیط کار قبل از انفجار - نظارت بر اجرای عملیات انفجار - بازدید و بررسی محیط انفجار بعد از انجام عملیات - تعیین مقدار مواد ناریه مصرف کننده و تحویل باقیمانده به مسئول انبار مواد ناریه تهیه و تکمیل مدارک آتشکاری و گزارش کار برآید .

ویژگی های کارآموزورودی (براساس کاربرد ۱۱)

حداقل میزان تحصیلات: حداقل مدرک دیپلم

حداقل توانایی جسمی: مطابق فرم ۱۱

مهارت های پیش نیاز این استاندارد: _____

طول دوره آموزشی (براساس کاربرد ۶ و ۱۳)

طول دوره آموزش	:	۲۰۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	:	۸۶ ساعت
- زمان آموزش عملی	:	۹۰ ساعت
- زمان کارورزی در محیط کار	:	۲۴ ساعت
- زمان اجرای پروژه	:	-- ساعت
- زمان سنجش مهارت	:	-- ساعت

روش ارزیابی مهارت کارآموز (براساس کاربرد ۷)

۱- امتیاز سنجش نظری (دانش فنی): ۲۵٪

۲- امتیاز سنجش عملی: ۶۵٪

۲-۱- امتیاز سنجش مشاهده ای: ۱۰٪

۲-۲- امتیاز سنجش نتایج کار عملی: ۶۵٪

ویژگیهای نیروی آموزشی (براساس کاربرد ۱۲)

حداقل سطح تحصیلات:

مربی لیسانس یا فوق دیپلم با ۴ سال سابقه در رشته های معدن

ردیف	کد	عنوان توانایی
۱	۵/۱	توانایی درخواست و پیگیری اخذ مجوزهای لازم از مسئولین ذیربط جهت دریافت مواد منفجره
۲	۵/۱	توانایی آماده سازی محیط کار و ابزار مورد نیاز
۳	۵/۱	توانایی تعیین مقدار استفاده از مواد ناریه و نیروی انسانی مورد نیاز طبق دستور کار
۴	۵/۱	توانایی نظارت بر رعایت موارد ایمنی کار با مواد منفجره
۵	۵/۱	توانایی نظارت بر کار کردن با انواع مختلف مواد ناریه
۶	۵/۱	توانایی بازدید و نظارت محیط کار قبل از انفجار طبق دستور کار
۷	۵/۱	توانایی نظارت بر اجرای عملیات انفجار طبق دستور کار
۸	۵/۱	توانایی بازدید و بازرسی محیط انفجار بعد از انجام عملیات طبق دستور کار
۹	۵/۲	توانایی تعیین مقدار مواد ناریه مصرف شده و تحویل باقیمانده به مسئول انبار و مواد ناریه
۱۰	۵/۳	توانایی تهیه و تکمیل مدارک آتشکاری و گزارش کار
۱۱	۵/۴	توانایی تعیین زمان و مراحل انجام کار
۱۲	۵/۵	توانایی انتخاب ابزار
۱۳	۵/۶	توانایی بکارگیری ضوابط ایمنی و بهداشت کار در محیط کار
۱۴	۵/۷	توانایی بازرسی و کنترل درستی انجام کار (کنترل کیفیت)
۱۵	۵/۸	توانایی بکارگیری رفتار حرفه ای
۱۶	۵/۹	توانایی تحلیل تحولات فناوری و روش های کار
۱۷	۵/۸	توانایی بکارگیری فنون اقتصاد و بهره وری
۱۸	۵/۹	توانایی بهره گیری از اصول ارگونومی و حفظ تندرستی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۹	۳	۶	توانایی درخواست و پیگیری اخذ مجوزهای لازم از مسئولین ذیربط جهت دریافت مواد منفجره ۱-۱ آشنایی با انواع فرم درخواست ۱-۱-۱ فرم درخواست به منظور انفجار آرام ۱-۱-۲ فرم درخواست به منظور انفجار معمولی ۱-۳ آشنایی با شیوه نگارش درخواست ۱-۳ شناسایی اصول روش ها و راه های پیگیری ۱-۴ اصول پیگیری کارها پس از اخذ مجوز و قبل از آن	

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

زمان آموزش

نام شغل: مسئول انفجار و مواد نارپه

کاربرگ شماره ۶

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۳۳	۲۰	۱۳	توانایی آماده سازی محیط کار و ابزار مورد نیاز	۲
			آشنایی با انواع نقشه ها	۲-۱
			شناسایی اصول روش های نقشه برداری	۲-۲
			روش کار با دوربین	۲-۲-۱
			تعریف میر و روش کار با آن	۲-۲-۲
			تعریف نیوو	۲-۲-۳
			تعریف تئودولیت	۲-۲-۴
			تعریف ژالن	۲-۲-۵
			متر کشی	۲-۲-۶
			شناسایی علائم هشدار دهنده	۲-۳
			روش های پاک سازی	۲-۳-۱
			پرچم	۲-۳-۲
			آژیر های خطر	۲-۳-۳
			تابلو های اعلام خطر	۲-۳-۴
			بلندگو	۲-۳-۵
			پاکسازی محیط	۲-۳-۶
			نمایش فیلم	۲-۳-۷
			شناسایی اصول ابزار مورد نیاز و کاربردهای آن	۲-۴
			دستگاههای حفار	۲-۴-۱
			ماشین آلات راهسازی	۲-۴-۲
			شناسایی اصول تشخیص عیوب ماشین آلات	۲-۵
			تشخیص عیوب ماشین آلات	۲-۵-۱

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۲۸	۱۲	۱۶	توانایی تعیین مقدار استفاده از مواد ناریه و نیروی انسانی مورد نیاز طبق دستور کار	۳
			آشنایی با دستور کار و دستورالعمل ها	۳-۱
			شناسایی انواع مواد منفجره	۳-۲
			باروت	۳-۲-۱
			تی ان تی	۳-۲-۲
			سایر موارد	۳-۲-۳
			آشنایی با حجم و گستره عملیات	۳-۳
			شناسایی قدرت تخریب هر یک از مواد منفجره	۳-۴
			تشخیص قدرت تخریب هر یک از مواد منفجره	۳-۴-۱
			آشنایی با نکات ایمنی در مورد مقدار مواد منفجره مصرفی	۳-۵
			آشنایی با روش های تخمین نیروی انسانی با توجه به عملیات	۳-۶
			شناسایی اصول تعیین مقدار استفاده از مواد ناریه طبق دستور کار	۳-۷
			تعیین مقدار مواد ناریه طبق دستور کار	۳-۷-۱
			شناسایی اصول تعیین نیروی انسانی مورد نیاز طبق دستور کار	۳-۸
			تعیین نیروی انسانی مورد نیاز طبق دستور کار	۳-۸-۱

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: مسئول انفجار و مواد ناریه

کاربرگ شماره ۶

اهداف و ریز برنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۲۲	۱۰	۱۲	توانایی نظارت بر رعایت موارد ایمنی کار با مواد منفجره	۴
			آشنایی با وسایل ایمنی و حفاظت	۴-۱
			ماسک	۴-۱-۱
			لباس کار و کلاه ایمنی	۴-۱-۲
			وسایل اطفای حریق	۴-۱-۳
			وسایل کمک های اولیه	۴-۱-۴
			شناخت انواع برچسب های خطر	۴-۱-۵
			شناسایی حساسیت مواد منفجره در مقابل عوامل محیطی	۴-۲
			مواد منفجره حساس در برابر نور	۴-۲-۱
			مواد منفجره حساس در برابر ضربه	۴-۲-۲
			مواد منفجره حساس در برابر گرما و حرارت	۴-۲-۳
			مواد منفجره حساس در برابر رطوبت	۴-۲-۴
			شناسایی اصول پیشگیری از حوادث و رعایت اصول ایمنی و حفاظتی و بهداشت کار	۴-۳
			پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و حفاظتی	۴-۳-۱

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۴۵	۲۸	۱۷	توانایی نظارت بر کار کردن با انواع مختلف مواد نارویه	۵
			آشنایی با روش های برخورد با کارگران	۵-۱
			شناسایی انواع مواد مختلف منفجره	۵-۲
			نکات ایمنی	۵-۲-۱
			قدرت تخریب	۵-۲-۲
			حوزه کاربرد	۵-۲-۳
			نحوه استفاده	۵-۲-۴
			شناسایی انواع روشهای چال زنی متناسب با مواد منفجره و نوع تخریب	۵-۳
			قدرت چال	۵-۳-۱
			عمق چال	۵-۳-۲
			شکل چال	۵-۳-۳
			نحوه پوشش مواد منفجره	۵-۳-۴
			عمق جایگذاری مواد منفجره داخل چال	۵-۳-۵
			نمایش فیلم	۵-۳-۶
			شناسایی اصول نصب چاشنی	۵-۴
			نصب چاشنی	۵-۴-۱
			شناسایی اصول روش های موجود برای اتصال مواد منفجره به یکدیگر و سیستم انفجاری مرکزی	۵-۵
			انجام روش های اتصال مواد منفجره به یکدیگر و سیستم انفجار مرکزی	۵-۵-۱
			آشنایی با روش های جدید کار با مواد منفجره	۵-۶
			نمایش فیلم	۵-۶-۱
			شناسایی اصول نظارت بر کار کردن با انواع مواد نارویه	۵-۷

نظارت بر کار کردن با مواد نارویه

۵-۷-۱

--	--	--	--	--

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: مسئول انفجار و مواد ناریه

کاربرگ شماره ۶

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۵	۲	۳	توانایی بازدید و نظارت محیط کار قبل از انفجار طبق دستور کار آشنایی با دستور کار و دستورالعمل های کنترلی ۶-۱ آشنایی با اصول نظارت ۶-۲ شناسایی اصول بازدید و نظارت محیط کار قبل از انفجار طبق دستور کار ۶-۳ انجام بازدید محیط کار ۶-۳-۱ نظارت بر عملیات آماده سازی محیط کار قبل از انفجار طبق دستور کار ۶-۳-۲ نمایش فیلم ۶-۴	

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
زمان آموزش

نام شغل: مسئول انفجار و مواد ناریه

کاربرگ شماره ۶

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۴	۲	۲	توانایی نظارت بر اجرای عملیات انفجار طبق دستور کار آشنایی با دستور کار و دستورالعمل های کنترلی شناسایی اصول نظارت بر اجرای عملیات انفجار طبق دستور کار اصول نظارت در حین انفجار شناسایی با روش های اعلام آغاز و پایان عملیات انفجار نمایش فیلم	۷ ۷-۱ ۷-۲ ۷-۲-۱ ۷-۳ ۷-۴

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۸	۲	۶	توانایی بازدید و بازرسی محیط انفجار بعد از انجام عملیات طبق دستور کار	۸
			آشنایی با اصول ایمنی	۸-۱
			آشنایی با دستورالعمل‌های کنترلی	۸-۲
			تشخیص لایه‌های مختلف خاک و سنگ	۸-۲-۱
			شناسایی لایه‌های مختلف خاک و سنگ	۸-۳
			شناسایی انواع خطرهای موجود	۸-۴
			ریزش خاک و سقوط سنگ	۸-۴-۱
			مواد منفجره عمل نکرده	۸-۴-۲
			وجود گازهای سمی و خطرناک	۸-۴-۳
			آشنایی با آتش سوزی و اصول پیشگیری از آتش سوزی	۸-۵
			انجام کارهایی برای پیشگیری از آتش سوزی	۸-۵-۱
			نمایش فیلم	۸-۶
			شناسایی اصول بازدید و بازرسی محیط انفجار بعد از عملیات انجام بازدید و بازرسی بعد از انفجار	۸-۷
			انجام بازدید و بازرسی بعد از انفجار	۸-۷-۱

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۲	۱	۱	توانایی تعیین مقدار مواد ناریه مصرف شده و تحویل باقیمانده به مسئول انبار و مواد ناریه	۹
			آشنایی با صورت جلسه و نحوه تهیه آن	۹-۱
			آشنایی با چگونگی تحویل مواد منفجره به انبار	۹-۲
			رسید انبار	۹-۲-۱
			فرم های انبار	۹-۲-۲
			شناسایی اصول تعیین مقدار مواد ناریه مصرف شده و تحویل باقیمانده به مسئول انبار و مواد ناریه	۹-۳
			تعیین مقدار مواد ناریه مصرف شده و تحویل باقیمانده به مسئول انبار و مواد ناریه	۹-۳-۱

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: مسئول انفجار و مواد نارویه

کاربرگ شماره ۶

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۵	۱	۴	توانایی تهیه و تکمیل مدارک آتشکاری و گزارش کار	۱۰
			آشنایی با انواع فرم ها	۱۰-۱
			شناسایی روش های جمع آوری آمار و اطلاعات	۱۰-۲
			بازدید از محل	۱۰-۲-۱
			فیلم برداری و گرفتن عکس	۱۰-۲-۲
			دریافت گزارش از پرسنل	۱۰-۲-۳
			آشنایی با نحوه تهیه گزارش	۱۰-۳
			شیوه نگارش گزارش	۱۰-۳-۱
			آمار و اطلاعات موجود در گزارش	۱۰-۳-۲
			میزان دستیابی به هدف مورد نظر	۱۰-۳-۳
			شناسایی اصول تهیه و تکمیل مدارک آتشکاری و گزارش کار	۱۰-۴
			تهیه مدارک آتشکاری	۱۰-۴-۱
			تکمیل مدارک آتشکاری	۱۰-۴-۲
			تهیه گزارش و ارائه آن به مسئول	۱۰-۴-۳

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
زمان آموزش

نام شغل: مسئول انفجار و مواد نارویه

کاربرگ شماره ۶

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۳	۱	۲	توانایی تعیین زمان و مراحل انجام کار	۱۱
			آشنایی با مراحل اجرای عملیات	۱۱-۱
			آشنایی با زمان نرمال اجرای هر فعالیت	۱۱-۲
			شناسایی اصول تعیین زمان و مراحل انجام کار	۱۱-۳
			مشخص کردن زمان و مراحل انجام کار	۱۱-۳-۱

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
زمان آموزش

نام شغل: مسئول انفجار و مواد نارویه

کاربرگ شماره ۶
اهداف و ریزبرنامه درسی

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱۲	توانایی انتخاب ابزار	۱	۱	۲
۱۲-۱	آشنایی با ابزارهای مورد اشاره			
۱۲-۱-۱	دستگاه های حفار			
۱۲-۱-۲	ماشین آلات راهسازی			
۱۲-۲	شناسایی اصول حوزه و دامنه کاربرد ابزار			
۱۲-۳	شناسی اصول انتخاب ابزار			
۱۲-۳-۱	اصول انتخاب ابزار بر اساس نوع کار			

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
زمان آموزش

نام شغل: مسئول انفجار و مواد نارویه

کاربرگ شماره ۶
اهداف و ریز برنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۱۰	۷	۳	توانایی بکارگیری ضوابط ایمنی و بهداشت کار در محیط کار	۱۳
			آشنایی با ضوابط و دستورالعمل های ایمنی	۱۳-۱
			آشنایی با وسایل ایمنی و حفاظتی	۱۳-۲
			آشنایی با بهداشت کار	۱۳-۳
			آشنایی با حوادث شغلی و علل بروز آنها	۱۳-۴
			آشنایی با عوارض جانبی و اصول انجام کمک های اولیه	۱۳-۵
			شناسایی اصول اولیه آتش نشانی	۱۳-۶
			آشنایی با آتش سوزی و اصول پیشگیری از آن	۱۳-۷

شرح	ردیف
جزوات آموزشی	
آیین نامه و دستورالعمل ایمنی کار با مواد ناریه	۱
ماشین آلات راهسازی و دستگاههای حفار	۲
تهیه و تکمیل انواع فرمها و درخواستها	۳
شناخت انواع مواد ناریه	۴
آشنایی با خرابی ماشین آلات و تعمیر آنها	۵
آشنایی با روشهای نظارت و برخورد با پرسنل	۶
آشنایی با چگونگی حفر چالها و جایگذاری مواد منفجره داخل آنها	۷
چگونگی جمع آوری مستندات و تهیه گزارش	۸
آشنایی با انواع روشهای انفجار	۹
نحوه استفاده از بی سیم	۱۰
حمل و نقل کالاهای خطرناک و شناسایی انواع برچسب	۱۱
نحوه کاربرد وسایل آتش نشانی و چگونگی اطفاء حریق	۱۲
بهداشت و کمک های اولیه	۱۳